

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου «Για την καθιέρωση της Απλής Αναλογικής ως Εκλογικού Συστήματος για την εκλογή Βουλευτών και Βουλευτών Επικρατείας»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Πάγια θέση των προοδευτικών δυνάμεων του τόπου είναι η καθιέρωση ενός πάγιου εκλογικού συστήματος, με το οποίο θα επιτυγχάνεται η αντιστοιχία ψήφων του εκλογικού σώματος και βουλευτικών εδρών των κομμάτων και θα δίνει τη δυνατότητα εκπροσώπησης στη Βουλή όλων των υπαρκτών πολιτικών τάσεων και δυνάμεων που παίρνουν μέρος στις εκλογές. Τέτοιο εκλογικό σύστημα είναι η απλή αναλογική. Μόνο η απλή αναλογική μπορεί να αναδείξει Βουλή, που δεν θα βρίσκεται σε διάσταση με τη συγκεκριμένη έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας, σαν θεμελιακής νομικής και ηθικής αρχής.

Ποτέ σχεδόν στα 170 χρόνια της ύπαρξης του νεότερου Ελληνικού Κράτους ο εκλογικός νόμος δεν απέβλεψε στην πιστή αποτύπωση της λαϊκής βούλησης. Και αυτό πάντοτε στο όνομα της εξασφάλισης αυτοδύναμης σταθερής και ισχυρής κυβέρνησης.

Για να είναι όμως πραγματικά, ουσιαστικά και αποτελεσματικά και όχι μόνο τυπικά αυτοδύναμη μια κυβέρνηση πρέπει να έχει κερδίσει την πλειοψηφία της ψήφου του λαού. Κυβερνήσεις που στηρίζουν την αυτοδυναμία τους στην εκλογική τεχνική ούτε αυτοδύναμες είναι ούτε ισχυρές. Αυτές οι κυβερνήσεις, είτε το θέλουν είτε όχι, σέρνουν μαζί τους μία διάσταση. Τη διάσταση ανάμεσα στην επιρροή τους στο λαό και στη δύναμή τους στη Βουλή.

Το ίδιο και η σταθερότητα της κυβέρνησης δεν μπορεί να στηριχτεί στην εκλογική τεχνική, όση πλειοψηφία και αν της δώσει. Και η πολιτική ιστορία της χώρας έχει να παρουσιάσει χαρακτηριστικά παραδείγματα κυβερνήσεων, που αν και είχαν εξασφαλισμένη μεγάλη κοινοβουλευτική πλειοψηφία χάρη στο εκλογικό σύστημα, δεν μπόρεσαν ούτε σταθερότητα ούτε δύναμη να αποκτήσουν. Γιατί η σταθερότητα μιας κυβέρνησης εξαρτάται από την πολιτική της και το κατά πόσο ανταποκρίνεται στους πόθους του λαού. Και μόνο τα κόμματα που ακολουθούν πολιτική που δεν υπηρετεί το λαό, έχουν ανάγκη από τέτοιου είδους «σταθερότητα».

Είναι πράγματι εντυπωσιακό το πόσα απίθανα εκλογικά συστήματα έχουν εφαρμοστεί στη χώρα μας με την πρόφαση του σχηματισμού ισχυρών στη Βουλή κυβερνήσεων. Σε δεκάδες ανέρχονται κάθε φορά οι έδρες με τις οποίες προμοδοτείται το πρώτο κόμμα, το οποίο την πρώτη θέση την οφείλει συνήθως ή σε μεγάλο βαθμό στα διλήμματα του εκλογικού νόμου. Για να σταθούμε μόνο στις τελευταίες εκλογές της 9.4.2000 και στον ισχύοντα εκλογικό νόμο, το κυβερνών κόμμα προμοδοτήθηκε με 27 έδρες σε βάρος των υπόλοιπων κομμάτων, όπως προκύπτει από τον πίνακα που παρατίθεται.

Ο αριθμός των βουλευτικών εδρών που πήραν τα κόμματα στις πρόσφατες εκλογές (9.4.2000) και οι

έδρες που θα έπρεπε να πάρουν:

ΚΟΜΜΑΤΑ	ΕΔΡΕΣ που πήραν τα Κόμματα	ΕΔΡΕΣ που δικαι- ούνταν με βάση τα ποσοστά τους	ΔΙΑΦΟΡΑ
ΠΑΣΟΚ	158	131	+ 27
ΝΔ	125	128	- 3
ΚΚΕ	11	17	- 6
ΣΥΝ	6	10	- 4
ΔΗΚΚΙ	0	8	- 8
ΔΗΜ/ΚΗ ΠΕΡΙΦ.ΕΝΩΣΗ	0	2	- 2
ΕΝΩΣΗ			
ΚΕΝΤΡΩΝ	0	1	- 1
ΕΛΛΗΝΕΣ			
ΟΙΚΟΛΟΓΟΙ	0	1	- 1
ΕΘΝΙΚΗ			
ΣΥΜΜΑΧΙΑ	0	1	- 1
ΠΡΩΤΗ ΓΡΑΜΜΗ	0	1	-1
ΣΥΝΟΛΟ	300	300	0

Για να πάρει τέλος μια πολύχρονη ανωμαλία, για να υπάρξει, όσο αυτό είναι δυνατό μέσα στο γενικότερο πλαίσιο στο οποίο διεξάγονται οι εκλογές, αντιστοιχία ψήφων και εδρών, προτείνουμε στη Βουλή την πρόταση νόμου για τη θεσμοθέτηση της απλής αναλογικής, ως εκλογικού συστήματος, όχι μόνο για τις προσεχείς εκλογές, αλλά σαν πάγια σταθερά της διαμόρφωσης του πολιτικού συστήματος της χώρας.

Στα πλαίσια του ισχύοντος Συντάγματος και με την παραδοχή των ήδη προσδιορισμένων εκλογικών περιφερειών προτείνουμε την ψήφιση συστήματος απλής αναλογικής χωρίς αποκλεισμούς και αποκλειστικές ρήτρες.

Το προτεινόμενο σύστημα επιφέρει επί το αναλογικότερο αλλαγή στα ισχύοντα στις μονοεδρικές περιφέρειες, στους βουλευτές επικρατείας, αλλά και στις βθ και γθ κατανομές κατά τις οποίες ακολουθεί τη μέθοδο των μεγαλύτερων αχρησιμοποίητων υπολοίπων. Έτσι όλα τα κόμματα διεκδικούν έδρες στη δεύτερη και τρίτη κατανομή.

Η πρώτη κατανομή είναι όμοια σε όλα τα εκλογικά συστήματα που λειτουργούν με δύο ή περισσότερες εκλογικές περιφέρειες.

Το εκλογικό μέτρο κάθε εκλογικής περιφέρειας, συμπεριλαμβανομένων και των μονοεδρικών, είναι το ακεραίο πηλίκο της διαίρεσης του ολικού αριθμού των εγκύρων ψήφων στην περιφέρεια δια του αριθμού των εδρών της.

Για την κατανομή των εδρών στη βθ κατανομή λαμβάνονται υπόψη τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα των κομμάτων από την πρώτη κατανομή, σε κάθε μείζονα περιφέρεια.

Με τον τρόπο αυτόν τα μεγάλα κόμματα δεν χρησιμοποιούν στη δεύτερη κατανομή όλες τις ψήφους που έχουν λάβει στη μείζονα περιφέρεια, αλλά τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπά τους, όπως και τα μικρά κόμματα. Με την εφαρμογή της μεθόδου των υπολοίπων, ο διαιρετέ-

ος του εκλογικού μέτρου αποτελείται από το άθροισμα των υπολοίπων των κομμάτων της δεύτερης κατανομής, οι δε έδρες κάθε κόμματος προκύπτουν από το πηλίκο της διαίρεσης του αθροίσματος των υπολοίπων του κόμματος από τις ελάχιστονες περιφέρειες της μείζονος δια του εκλογικού μέτρου.

Στην τρίτη κατανομή λαμβάνονται υπόψη τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα από τη βα κατανομή τα οποία έχει κάθε κόμμα της τρίτης κατανομής και όχι το σύνολο των ψήφων που έλαβε κάθε κόμμα σε όλη την επικράτεια, όπως σήμερα συμβαίνει. Έτσι με την πρόβλεψη της γα κατανομής για τις αδιάθετες έδρες που απομένουν από τη βα κατανομή, αυτές μοιράζονται σε όλα τα κόμματα που μετέχουν στη γα κατανομή, κατά το λόγο της εκλογικής τους δύναμης.

Άρθρο 1

Ρυθμίζεται η πρώτη κατανομή, που κατά βάση είναι όμοια σε όλα τα αναλογικά συστήματα, με τρεις τροποποιήσεις:

α) κατάργηση της αποκλειστικής ρήτρας του 3%, που δεν συμβιβάζεται με το σύστημα της απλής αναλογικής,

β) κατάργηση του θεσμού της εξομάλυνσης, που δεν έχει πλέον ουσιαστική σημασία, και

γ) νέα ρύθμιση στην κατανομή των εδρών στις μονοεδρικές περιφέρειες, όπου σήμερα ισχύει το σύστημα της σχετικής πλειοψηφίας.

Άρθρο 2

Σχετικά με τη βα κατανομή, καταργείται η ισχύουσα διάταξη, που για τον υπολογισμό του εκλογικού μέτρου λαμβάνει υπόψη το σύνολο των ψήφων που έλαβαν τα κόμματα και προτείνεται η αυτονόητη χρησιμοποίηση του συνόλου των υπολοίπων, ώστε να μην υπολογίζονται δύο φορές οι ίδιες ψήφοι, όπως ισχύει σήμερα.

Άρθρο 3

Σχετικά με την τρίτη κατανομή, καταργείται η προνομοδότηση του μεγαλύτερου κόμματος, που ισχύει σήμερα και ακολουθείται η ίδια μέθοδος κατανομής με τη δεύτερη κατανομή και με τη λήψη υπόψη του μεγαλύτερου αχρησιμοποίητου υπολοίπου.

Άρθρο 4

Καταργείται η σήμερα ισχύουσα μέθοδος κατανομής των αδιάθετων εδρών, βάσει του ισχυρότερου μέσου όρου εγκύρων ψήφων ανά έδρα επικρατείας και εισάγεται η μέθοδος χρησιμοποίησης του μεγαλύτερου αχρησιμοποίητου υπολοίπου για την κατανομή των αδιάθετων εδρών.

Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 2001

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Παπαρήγα Αλέκα
Κωνσταντόπουλος Νίκος
Κολοζώφ Ορέστης
Κουβέλης Φώτης
Σκυλλάκος Αντώνης

Αμπατζόγλου Γεώργιος
Γκατζής Νίκος
Δαμανάκη Μαρία
Κανέλλη Λιάνα
Λαφαζάνης Παναγιώτης
Κοσιώνης Παναγιώτης
Ξηροτύρη-Αικατερινάρη Ασημίνα
Τσιόγκας Δημήτρης
Σκοπελίτης Σταύρος
Στριφτάρης Σπύρος
Τζέκης Άγγελος
Χουρμουζιάδης Γεώργιος

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Για την καθιέρωση της Απλής Αναλογικής ως Εκλογικού Συστήματος για την εκλογή Βουλευτών και Βουλευτών Επικρατείας

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΔΡΩΝ

Άρθρο 1

Το άρθρο 88 του π.δ. 55/1999 αντικαθίσταται ως εξής:

«Πρώτη κατανομή εδρών

1. Από την επόμενη μέρα της ψηφοφορίας αρχίζει από το αρμόδιο πρωτοδικείο η συγκέντρωση και κατάταξη των αποτελεσμάτων της εκλογής, σε κάθε εκλογική περιφέρεια.

2. Το πρωτοδικείο, μόλις συγκεντρωθούν τα αποτελέσματα όλων των εφορευτικών επιτροπών της εκλογικής περιφέρειας, περιοριζόμενο σε αριθμηση των ψήφων, συντάσσει τον από την παράγραφο 7 προβλεπόμενο πίνακα αποτελεσμάτων, για χρήση της Ανώτατης Εφορευτικής Επιτροπής, η οποία ενεργεί όλες τις κατανομές των εδρών.

3. Οι έδρες κάθε εκλογικής περιφέρειας κατανέμονται μεταξύ των συνδυασμών και των μεμονωμένων υποψηφίων αυτής, ανάλογα με την εκλογική δύναμη καθενός συνδυασμού ή μεμονωμένου υποψηφίου.

4. Για το σκοπό αυτόν διαιρείται το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων κάθε εκλογικής περιφέρειας, συμπεριλαμβανομένων και των μονοεδρικών, με τον αριθμό των εδρών της. Το πηλίκο της διαίρεσης, παραλείποντας το κλάσμα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο, με το οποίο διαιρείται η εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων, δηλαδή το σύνολο των υπέρ αυτού εγκύρων ψηφοδελτίων στην περιφέρεια και λαμβάνει κάθε συνδυασμός τόσες έδρες, όσες φορές το εκλογικό μέτρο περιέχεται στην εκλογική του δύναμη. Μεμονωμένος υποψήφιος που έλαβε ψήφους ίσους ή περισσότερους από το εκλογικό μέτρο καταλαμβάνει μία έδρα.

5. Οι έδρες που παραχωρούνται σύμφωνα με τις πιο πάνω παραγράφους σε κάθε συνδυασμό καταλαμβάνονται από τους υποψήφιους αυτού κατά τη σειρά των ψήφων προτίμησης καθενός. Αν δύο ή περισσότεροι υποψήφιοι του ίδιου συνδυασμού ισοψηφίσουν και οι

έδρες που παραχωρούνται είναι λιγότερες από τους υποψήφιους αυτούς, ενεργείται κλήρωση μεταξύ αυτών από το πρωτοδικείο σε δημόσια συνεδρίαση και ανακηρύσσονται βουλευτές εκείνοι που ευνοήθηκαν από τον κλήρο.

6. Συνδυασμός που περιλαμβάνει υποψήφιους λιγότερους από τις έδρες που του ανήκουν, καταλαμβάνει τόσες μόνο έδρες όσοι οι υποψήφιοί του.

7. Το πρωτοδικείο (σε συμβούλιο) συντάσσει, για κάθε εκλογική περιφέρεια, που είναι αρμόδιο, πίνακα των αποτελεσμάτων αυτής, που περιέχει:

α) τον αριθμό των γραμμένων εκλογέων στην εκλογική περιφέρεια,

β) το συνολικό αριθμό των εκλογέων που ψήφισαν σε αυτήν,

γ) τον αριθμό των έγκυρων ψηφοδελτίων,

δ) τον αριθμό των άκυρων ψηφοδελτίων,

ε) τον αριθμό των λευκών ψηφοδελτίων,

στ) την εκλογική δύναμη κάθε συνδυασμού και κάθε μεμονωμένου υποψήφιου, δηλαδή το σύνολο των εγκύρων ψηφοδελτίων που δόθηκαν στον καθένα από αυτούς στην εκλογική περιφέρεια. Στον πίνακα προτάσσονται οι συνδυασμοί των αυτοτελών κομμάτων που δηλώθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 1, με τη σειρά της εκλογικής τους δύναμης και ακολουθούν οι συνδυασμοί ανεξαρτήτων και οι μεμονωμένοι υποψήφιοι. Κάτω από τον πίνακα συντάσσεται πράξη στην οποία αναγράφονται ολογράφως τα πιο πάνω στοιχεία για κάθε περίπτωση και υπογράφεται από τον πρόεδρο, τα μέλη και το γραμματέα.

8. Όταν καταρτίζεται ο πίνακας, είναι δυνατό να είναι παρόντες από ένας αντιπρόσωπος από κάθε συνδυασμό και μεμονωμένοι υποψήφιοι.

9. Επικυρωμένο αντίγραφο του πιο πάνω πίνακα, που καταρτίζεται μέσα στο συντομότερο χρόνο, στέλνεται αμέσως από τον πρόεδρο του αρμόδιου πρωτοδικείου στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.»

Άρθρο 2

Το άρθρο 89 του π.δ. 55/1999 αντικαθίσταται ως εξής:

«Δεύτερη κατανομή εδρών

1. Αν μετά την κατανομή των εδρών που έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου σε κάθε εκλογική περιφέρεια παραμείνανε αδιάθετες έδρες, (σε αυτές περιλαμβάνονται κι αυτές που δεν έχουν διατεθεί, σύμφωνα με την περίπτωση της παραγράφου 6 του προηγούμενου άρθρου), ενεργείται κατανομή των αδιάθετων εδρών κατά μείζονες εκλογικές περιφέρειες σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στις επόμενες παραγράφους.

2. Όλη η επικράτεια διαιρείται στις παρακάτω δεκατρείς μείζονες εκλογικές περιφέρειες:

1. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

α) Έβρου,

β) Ροδόπης,

γ) Ξάνθης,

δ) Δράμας και

ε) Καβάλας.

2. Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες:

α) Αθ Θεσσαλονίκης και Βα Θεσσαλονίκης και τις περιφέρειες των νομών:

α) Σερρών,

β) Χαλκιδικής,

γ) Κιλκίς,

δ) Πέλλας,

ε) Ημαθίας και

στ) Πιερίας.

3. Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

α) Φλώρινας,

β) Κοζάνης,

γ) Καστοριάς και

δ) Γρεβενών.

4. Περιφέρεια Ηπείρου, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

α) Ιωαννίνων,

β) Άρτας,

γ) Θεσπρωτίας και

δ) Πρέβεζας.

5. Περιφέρεια Θεσσαλίας, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

α) Λάρισας,

β) Μαγνησίας,

γ) Τρικάλων και

δ) Καρδίτσας.

6. Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

α) Κέρκυρας,

β) Λευκάδας,

γ) Κεφαλληνίας και

δ) Ζακύνθου.

7. Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

α) Αιτωλοακαρνανίας,

β) Αχαΐας,

γ) Ηλείας.

8. Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

α) Φθιώτιδας,

β) Ευρυτανίας,

γ) Φωκίδας,

δ) Βοιωτίας και

ε) Εύβοιας.

9. Περιφέρεια Αττικής, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες:

α) Αθ Αθηνών,

β) Βα Αθηνών,

γ) Αθ Πειραιώς,

δ) Βα Πειραιώς και

ε) του Νομού Αττικής.

10. Περιφέρεια Πελοποννήσου, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

α) Κορινθίας,

β) Αργολίδας,

γ) Αρκαδίας,

δ) Μεσσηνίας και

ε) Λακωνίας.

11. Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

α) Λέσβου,

β) Χίου και

γ) Σάμου.

12. Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

- α) Κυκλάδων και
- β) Δωδεκανήσων και

13. Περιφέρεια Κρήτης, που περιλαμβάνει τις εκλογικές περιφέρειες των νομών:

- α) Χανίων,
- β) Ρεθύμνης,
- γ) Ηρακλείου και
- δ) Λασιθίου.

3. Οι αδιάθετες έδρες σύμφωνα με την παράγραφο 1 σε κάθε εκλογική περιφέρεια κατανέμονται με βάση τα χρησιμοποιήτα υπόλοιπα όλων των κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων σε κάθε μείζονα περιφέρεια. Για το σκοπό αυτόν αθροίζεται το χρησιμοποιήτο υπόλοιπο που έλαβαν στη μείζονα περιφέρεια τα κόμματα και οι συνασπισμοί και το άθροισμά τους διαιρείται με τον αριθμό των αδιάθετων εδρών. Το πηλίκο από τη διαίρεση, παραλείποντας το κλάσμα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο στη μείζονα περιφέρεια και λαμβάνει κάθε κόμμα ή συνασπισμός από την κατανομή αυτή τόσες έδρες όσες φορές το εκλογικό μέτρο περιέχεται στο άθροισμα των χρησιμοποιήτων υπολοίπων του.

4. Η κατανομή των εδρών που έλαβε κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού, στις ελάχιστον εκλογικές περιφέρειες της μείζονος, γίνεται κατά σειρά μεγέθους των χρησιμοποιήτων από την πρώτη κατανομή υπολοίπων σε κάθε ελάχιστη περιφέρεια, ξεκινώντας από τα κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων που στη μείζονα περιφέρεια έχουν κατά σειρά το μικρότερο συνολικό αριθμό υπολοίπων.

5. Αν σε κάποια εκλογική περιφέρεια δεν ανακηρύχθηκε συνδυασμός κάποιου από τα κόμματα ή συνασπισμούς ή ανακηρύχθηκε αλλά περιλαμβάνει ελαττωμένο αριθμό υποψηφίων, που όλοι πήραν έδρα κατά την πρώτη κατανομή, όλες οι αδιάθετες έδρες της εκλογικής αυτής περιφέρειας παραχωρούνται στους συνδυασμούς των υπολοίπων κομμάτων και συνασπισμών.

6. Οι διατάξεις της παραγράφου 5 εφαρμόζονται ανάλογα και στην περίπτωση που οι υποψήφιοι κάποιου ή και όλων των συνδυασμών των κομμάτων ή συνασπισμών, που δεν έλαβαν έδρα κατά την πρώτη κατανομή, είναι λιγότεροι από τις έδρες που έχουν παραχωρηθεί στους συνδυασμούς αυτούς από τη δεύτερη κατανομή.

7. Σε κάθε περίπτωση ισοψηφίας κομμάτων και συνασπισμών αυτών κατά την προσκύρωση ή παραχώρηση εδρών (εφόσον οι διαθέσιμες έδρες είναι λιγότερες από αυτούς που ισοψήφισαν), γίνεται κλήρωση από την Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή και θεωρούνται ότι ευνοήθηκαν από τον κλήρο αυτοί που βγήκαν από την κληρωτίδα.

8. Οι έδρες που παραχωρούνται σε κάθε συνδυασμό, σύμφωνα με τις παραπάνω παραγράφους, καταλαμβάνονται σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 1.»

Άρθρο 3

Το άρθρο 90 του π.δ. 55/1999 αντικαθίσταται ως εξής:

«Τρίτη κατανομή εδρών

1. Αν μετά τη δεύτερη κατανομή των εδρών, που έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου, παραμείνουν αδιάθετες έδρες, ενεργείται τρίτη κατανομή από την Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στις επόμενες παραγράφους.

2. Για την κατανομή των αδιάθετων εδρών του προηγούμενου άρθρου αθροίζεται το σύνολο των χρησιμοποιήτων υπολοίπων που έλαβαν σε κάθε μείζονα εκλογική περιφέρεια όλα τα κόμματα και οι συνασπισμοί που μετέχουν στις εκλογές και το άθροισμα αυτό διαιρείται με τον αριθμό των υπολοίπων αδιάθετων εδρών. Το πηλίκο αυτής της διαίρεσης, παραλείποντας το κλάσμα, αποτελεί το εκλογικό μέτρο με το οποίο κατανέμονται οι υπόλοιπες αδιάθετες έδρες. Με το εκλογικό αυτό μέτρο διαιρείται χωριστά το σύνολο χρησιμοποιήτων υπολοίπων από τη βθ κατανομή κάθε κόμματος ή συνασπισμού και κάθε κόμμα ή συνασπισμός παίρνει τόσες έδρες όσες φορές περιέχεται το εκλογικό μέτρο στο άθροισμα των χρησιμοποιήτων από τη βθ κατανομή υπολοίπων σε όλες τις μείζονες εκλογικές περιφέρειες της χώρας.

3. Η κατανομή των εδρών που έλαβε κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού στις ελάχιστον περιφέρειες γίνεται κατά σειρά μεγέθους του συνόλου των χρησιμοποιήτων από τη δεύτερη κατανομή υπολοίπων σε όλες τις μείζονες εκλογικές περιφέρειες, ξεκινώντας από τα κόμματα ή συνασπισμούς κομμάτων που έχουν κατά σειρά το μικρότερο συνολικό αριθμό υπολοίπων.

4. Οι έδρες που τυχόν μένουν αδιάθετες και ύστερα από την τρίτη κατανομή προσκυρώνονται ανά μία μέχρι εξαντλήσεώς τους σε κάθε κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων που παρουσιάζει το μεγαλύτερο χρησιμοποιήτο υπόλοιπο. Η κατανομή των εδρών αυτών στις ελάχιστον εκλογικές περιφέρειες γίνεται με ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 3 του άρθρου αυτού.

5. Οι έδρες που προσκυρώνονται σε κάθε κόμμα ή συνασπισμό σύμφωνα με το παρόν άρθρο, καταλαμβάνονται από τους υποψηφίους αυτών σύμφωνα με όσα ορίζονται από την παράγραφο 5 του άρθρου 2.»

Άρθρο 4

Το άρθρο 3 του π.δ. 55/1999 αντικαθίσταται ως εξής:

«Ψηφοδέλτιο Επικρατείας

1. Η πρόταση υποψηφίων για τους δώδεκα (12) βουλευτές που εκλέγονται ενιαίως σε ολόκληρη την επικράτεια υποβάλλεται από κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων που κατάρτιζει δικούς του συνδυασμούς, στις μισές τουλάχιστον εκλογικές περιφέρειες της χώρας. Δεν επιτρέπεται υποβολή υποψηφιότητας σε πρόσωπο, που είναι υποψήφιος στις ίδιες εκλογές, σε οποιαδήποτε περιφέρεια.

2. Η πρόταση κάθε κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων περιλαμβάνει δώδεκα (12) το πολύ υποψηφίους, μνημονεύει τα στοιχεία που ορίζονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 32 του π.δ. 55/1999 για κάθε υποψήφιο που προτείνεται και συνοδεύεται με γραπτή αποδοχή καθενός από αυτούς και με υπεύθυνη δήλωση του ίδιου, ότι δεν αποδέχθηκε πρόταση υποψηφιότητας σε

οποιαδήποτε εκλογική περιφέρεια της χώρας. Ως προς τα υπόλοιπα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 34 του π.δ. 55/1999. Η ανακήρυξη των υποψηφίων, στους οποίους αναφέρεται η παράγραφος 1 του παρόντος άρθρου, κάθε κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων γίνεται σύμφωνα με αυτά που προβλέπονται στο άρθρο 35 του π.δ. 55/ 1999. Οι υποψήφιοι αναγράφονται υποχρεωτικά με τη σειρά που προτείνονται και ανακηρύσσονται.

3. Οι γνωστοποιήσεις των συνδυασμών και των υποψηφίων σε όλες τις εκλογικές περιφέρειες της χώρας, που αναφέρονται στο άρθρο 39 του π.δ. 55/1999, πρέπει να περιλαμβάνουν και τους συνδυασμούς όλων των κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων, που ανακηρύχθηκαν σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο.

4. Τα έγκυρα ψηφοδέλτια που έλαβε κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων σε ολόκληρη την επικράτεια, θεωρούνται ως ψήφοι που δόθηκαν και για το «ψηφοδέλτιο υποψηφίων επικρατείας» του αντίστοιχου κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων. Ο αριθμός αυτών αναγράφεται σε όλους τους πίνακες διαλογής και στις πράξεις των εφορευτικών επιτροπών και των πρωτοδικείων που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών.

5. Οι βουλευτικές έδρες του άρθρου αυτού κατανέμονται στα κόμματα ή στους συνασπισμούς κομμάτων που παίρνουν μέρος στις εκλογές σε συνάρτηση με την εκλογική τους δύναμη σε όλη την επικράτεια και σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στην επόμενη παράγραφο.

6. Η κατανομή των εδρών γίνεται με ειδική απόφαση της Ανώτατης Εφορευτικής Επιτροπής. Για το σκοπό αυτόν αθροίζεται το σύνολο των έγκυρων ψηφοδελτίων που πήραν σε ολόκληρη την επικράτεια όλα τα κόμματα και οι συνασπισμοί που μετέχουν στις εκλογές και το άθροισμά τους διαιρείται με τον αριθμό των βουλευτικών εδρών, που ορίζεται στην παράγραφο 1. Το πηλίκο της διαίρεσης παραλείποντας το κλάσμα αποτελεί το εκλογικό μέτρο με το οποίο διαιρείται η εκλογική δύναμη κάθε κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων σε ολόκληρη την επικράτεια. Κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων παίρνει τόσες έδρες όσες φορές το εκλογικό μέτρο περιέχεται στην εκλογική του δύναμη στην ενιαία περιφέρεια ολόκληρης της επικρατείας. Οι έδρες που παίρνει κάθε κόμμα ή συνασπισμός καταλαμβάνονται από τους υποψήφιους σύμφωνα με τη σειρά που οι υποψήφιοι αυτοί έχουν προταθεί και ανακηρυχθεί. Οι έδρες που ίσως παραμένουν αδιάθετες παραχωρούνται ανά μία στα κόμματα και στους συνασπισμούς κομμάτων που εμφανίζουν κατά σειρά το μεγαλύτερο αχρησιμοποίητο υπόλοιπο. Σε περίπτωση ίσου αχρησιμοποίητου υπολοίπου μεταξύ των κομμάτων ή συνασπισμών γίνεται κλήρωση και η έδρα παραχωρείται στο κόμμα ή συνασπισμό που ευνοήθηκε από την κλήρωση.

7. Η ανακήρυξη των βουλευτών, που εκλέγονται σύμφωνα με το παρόν άρθρο, γίνεται από το Πρωτοδικείο Αθηνών, στο οποίο διαβιβάζεται απόσπασμα της από-

φασης της Ανώτατης Εφορευτικής Επιτροπής.

8. Οι υποψήφιοι βουλευτές που δεν εκλέγονται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού ανακηρύσσονται ως αναπληρωματικοί των βουλευτών του «ψηφοδέλτιου υποψηφίων επικρατείας» κάθε κόμματος ή συνασπισμού κομμάτων στα οποία ανήκουν οι κενούμενες έδρες, που ανακηρύχθηκαν στις εκλογικές περιφέρειες, του άρθρου 1 του π.δ. 55/1999 και στις οποίες το κόμμα ή ο συνασπισμός κομμάτων συγκέντρωσε το μεγαλύτερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων.»

Άρθρο 5

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 8 Φεβρουαρίου 2001

Οι προτείνοντες Βουλευτές

Παπαρήγα Αλέκα
Κωνσταντόπουλος Νίκος
Κολοζώφ Ορέστης
Κουβέλης Φώτης
Σκυλλάκος Αντώνης
Αμπατζόγλου Γεώργιος
Γκατζής Νίκος
Δαμανάκη Μαρία
Κανέλλη Λιάνα
Λαφαζάνης Παναγιώτης
Κοσιώνης Παναγιώτης
Ξηροτύρη-Αικατερινάρη Ασημίνα
Τσιόγκας Δημήτρης
Σκοπελίτης Σταύρος
Στριφτάρης Σπύρος
Τζέκης Άγγελος
Χουρμουζιάδης Γεώργιος